

مطابق فتوای همه مراجع تقلید عظام، رعایت مخارج حروف زبان عربی در خواندن نماز، **واجب** می باشد. متأسفانه تعداد زیادی از افراد توجه چندانی به این مسأله ندارند. امیدواریم مطالب تهیه شده مورد استفاده ی شما عزیزان قرار گیرد.

❁ مخارج حروف:

زبان عربی دارای ۲۸ حرف می باشد. که فقط ۱۰ حرف از این حروف دارای تلفظ متفاوت با زبان فارسی می باشند. این حروف ده گانه عبارتند از:
(ث، ح، ذ، ص، ض، ط، ظ، ع، غ، و)
در اینجا تلفظ صحیح این حروف را در زبان عربی بیان می کنیم:

● حرف «ث»

این حرف را باید به اصطلاح «نوک زبانی» و نازک و کم حجم تلفظ کرد (مانند کودکی که نوک زبانی صحبت می کند).
یعنی در حالی که نوک زبان با دندان های جلو در آرواره بالا تماس دارد هوا را بیرون می دمیم (فشار نوک زبان بر دندان ها زیاد نباشد).
حرف «ث» بدون اینکه صدای سوت از آن شنیده شود تلفظ می گردد.

● حرف «ح»

حرف «حاء» با گرفتگی خاصی در حلق ایجاد می شود. مانند کسی که بخواهد مثلاً پوست تخمه ای را که در حلق خود گیر کرده با فشار هوا خارج کند!



حتماً بنویسید!

● حرف « ذ »

حرف «ذال» عیناً مانند حرف «ث» از تماس نوک زبان و دندان های بالا و با صدای نازک و «کم حجم» تلفظ می گردد. دقت کنید که فشار نوک زبان بر دندان ها زیاد نباشد.

● حرف « ص »

حرف «صاد» مانند «س» تلفظ می گردد؛ فقط به همراه آن، صدا پر حجم و درشت می گردد (سین پر حجم = سین مفخم). برای این کار گلو را پر حجم کنید. به اصطلاح عامیانه، باد در گلو بیندازید!

حرف «ص» دارای دو صفت «اطباق» و صغیر می باشد. اطباق در لغت به معنای «چسبانیدن و روی هم قرار دادن دوسطح» و در اصطلاح قرائت، عبارت است از «منطبق شدن بخشی از سطح زبان با سقف دهان به هنگام تلفظ حرف». همچنین صفت «صغیر» نیز باعث می شود «سایش هوا یا صدا» در مخرج این حرف پدید آید. تأکید می شود که هنگام تلفظ «ص» نباید صدای سوت شنیده شود.

● حرف « ض »

حرف «ضاد» از تماس کناره زبان با دندان های آسیای بالا (از هر طرف که مقدور باشد) و با صدای پر حجم و درشت تلفظ می شود. حرف «ض» نیز دارای صفت «اطباق» می باشد. اگر دقت کنید اکثر قراء مشهور جهان که نوار تلاوتشان در دسترس است، حرف ضاد را مانند «دال» همراه با صدای پر حجم تلفظ می کنند (دال مفخم). البته در صورتی که بخواهیم به این روش تلفظ نماییم، بهتر است «دال مفخم» را کمی نرم تر اداء کنیم و مانند «دال» باشدت همراه نباشد.

● حرف « ط »

حرف «طاء» مانند حرف «ت» تلفظ می شود با این تفاوت که صدای آن درشت و پر حجم می باشد (تاء مفخم). حرف «ط» نیز دارای صفت «اطباق» می باشد. حرف «ط» قوی ترین حرف زبان عربی می باشد.

● حرف « ظ »

این حرف دقیقاً مانند حرف «ذ» از تماس نوک زبان و سر دندان های جلوی آرواره ی بالا ایجاد می شود؛ با این تفاوت که صدا در حرف «ظاء» درشت و پر حجم می گردد (ذال مفخم). حرف «ظ» نیز دارای صفت اطلاق می باشد. باید دقت کرد که هوا با فشار دمیده نشود.

● حرف « ع »

این حرف از میان حلق و به صورت نرم تلفظ می شود و گویی صدا «کش» می آید! (البته این به معنای افراط در نرمی حرف نیست). دقت کنید که حرف «ع» مفخم و پر حجم اداء نشود.

● حرف « غ »

حرف «غین» از همان محل تلفظ حرف «خاء» یعنی از ناحیه حلق تلفظ شده، ولی صدای آن نرم و کشیده و دنباله دار است، و حالت خراش و خشونت «خاء» را ندارد. در واقع در تلفظ «خاء» تارهای صوتی مرتعش نمی شوند، در حالی که در تلفظ «غ» تارهای صوتی مرتعش می شوند. صدای «غ» را می توانیم هنگامی که مقداری آب در گلو «غرغره» می کنیم بشنویم. صدای «غ» باید درشت و پر حجم باشد.

● حرف « و »

برای تلفظ «واو» نباید مثل صدای فارسی آن، دندان های بالا با لب پایین مماس گردد؛ بلکه در اداء این حرف، لب ها به حالت «غنچه» در می آید و صدای «و» از میان دو لب خارج می شود. باید دقت کرد که حرف «واو» کم حجم و نازک اداء شود.

● تمرین: (با دقت بخوانید)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (۱) الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (۲) الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ (۳) مَالِكِ
يَوْمِ الدِّينِ (۴) إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ (۵) اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (۶) صِرَاطَ
الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (۷)

● تمرین: (با دقت بخوانید)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (۱) اللَّهُ الصَّمَدُ (۲) لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ (۳) وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ (۴)

منابع:

«حلیة القرآن، استاد موسوی بلده»

«روانخوانی و تجوید قرآن کریم، علی حبیبی - محمد رضا شهیدی»

به کوشش قاری گرامی «هادی خانی»

التماس دعا